

РІД НАШ КРАСИЙ, РІД ПРЕКРАСИЙ!

ОТЧИЙ

ЧАСОПИС
РІК ВИДАННЯ 2002
ВЕРЕСЕНЬ
Число 9 (81)
КИЇВ 2008

Видання товариства "Чернігівське земляцтво"

ДИВО — БУТИ

МАМОЮ

А й справді, у слові „мама” збережено стільки глибинного тепла, вигойданого упродовж багатьох століть, що його не вихолодять найгірші приклади сьогочасності, коли десятки ошуканих дівчат стають покритками і, як зошулі, підкидають дітей чи то у чужі сімейні гнізда, чи на смітники прогресу.

МАРИНА Канавець добре розуміє силу материнського почуття, як і силу дитячої привязаності. І хоча вона завжди відчувала тепло батьківських та материнських рук в особистому житті, та не запліскувала очі на чужу біду. Якимось чином так склалося, що віддала вона свою душу саме дітям. Десять після школи вступила Марина до Прилуцького педучилища. А там невдовзі почалася практика, а по сусідству знаходився дитячий будинок „Сонечко”, де купчилися дітвироти. То була перша школа випробування, коли хочете, навіть на мужність, бо не кожен витримає печальні і завжди голодні на даску оченята дітей. І коли вона отримала диплом учениці та прийшла працювати до дитячого будинку, було Марині 19 літ. Добре, що тоді цим спеціальним закладом керувала Лідія Василівна Котлярова, педагог від Бога, з багатішим робочим стажем. Тож коли діти, засирагілі за батьківською ласкою, рантом хором називали молоду виховательку „мамою”, вона не могла стримати сльоз і знаходила підтримку у Лідії Василівні та свого наставника Андрусевича Ніни Василівни.

Марина Канавець займалася дітками у рідних Прилуках, коли працювала у міській раді. А як справжній патріот рідної Чернігівщини, не оминула увагою Прилуку і під час навчання в Національній академії державного управління при Президенті України. Якраз кілька років тому вона і висунула ініціативу розробити програму допомоги саме сільським дітям України. Її підтримали однодумці із Спільної селянської молоді України, і ось уже третій рік відбувається своєрідний патріотичний конкурс творчих робіт „Історія одного села”.

Та не була б Марина Канавець собою, якби центром цього патріотичного конкурсу не зробила рідні Прилуки. Саме у цьому місті концентруються конкурсні роботи, а потім збирається поважне журі для підбиття остаточних підсумків. Якраз у фінальній частині особливо дістається справжньому педагогу, директору місцевого Будинку культури Олександр Дубовику, бо потім концентрується у його духовному центрі. А вже коли лауреати отримать цінні подарунки та дипломи, коли малюнки конх художників з усієї України пролядуть апробацію на виставці, краші з них потому знайдуть своє місце у дитячому будинку „Сонечко”, себто перебудуть під опіку директора сиротиниці Світлани Володимирівни Гусаченко та її колеги. Щоб служити виховання повноцінних дітей, на плечі яких теж колись ляже вага держави.

Цим і опікується Марина Канавець, коли навідується з різними подарунками до сиротиниці, і вже не дивується, якщо сучасне покоління хлопчиків та дівчаток заглядає їй в очі і трепетно промовляє вічне слово „мама”. От тільки що слюзу на очах доводиться потай витирати і зараз.

Леонід ГОРЛАЧ

У НИХ Є „НАДІЯ”

Любов до рідного краю, до милої серцю Прилучини — ось основна ідея діяльності Прилуцького осередку Чернігівського земляцтва. Сьогодні хочеться розповісти про нашу дітяку дитячими закладами.

Кожного року, напередодні свята Святого Миколая - 18 грудня та Дня захисту дітей - 1 червня, земляки їдуть відвідати діточок-сиріт і дитячий будинок „Сонечко” в Прилуках, в школі-інтернат села Яблунівка і села Утайні Прилуцького району. Везуть подарунки у вигляді одягу та іграшок, а також книжки, фрукти, солодощі. Неможливо передати словами радість на обличчях дітей.

Особливо теплі стосунки склалися у земляків з колективом та вихованцями обласного будинку дитини „Надія”, що в Прилуках. Цей заклад було відкрито в 1979 р. для дітей з органічним ураженням центральної нервової системи та порушеннями психіки. Останнім часом тут з’явилася група для ВЛІ-інфікованих дітей. Особливо цей медичний заклад чудова жінка, прекрасний фахівець і людина — Надія Іванівна Ющенко. На даний момент у будинку виховується 102 діточок віком до 4 років. Завжди самовідданий праці Надія Іванівна і всього колективу дитячий будинок має сучасний вигляд і високий рівень прожиттєвості. Найкращі медичне обладнання, оздоровчі кімнати, медтоки фізичного розвитку і виховання. Але кожна дитина має шанс отримати нову сім’ю. Всюповнення вихованців - це радість, але болюча подія. Але таке життя. Багато дітей знаходять свої сім’ї в Україні, ще більше всесвітньою за кордон.

Якщо багато років опікується проблемами цього дитячого будинку Генеральна дирекція з обслуговування і помешних представників і особисто її керівник, голова Прилуцького осередку Чернігівського земляцтва Кривонос Павло Олександрович, молодіжка фундації ЮНЕСКО, куратором якої являється член ради Прилуцького осередку Макаренко Світлана Анатоліївна, професор, викладач інституту міжнародних відносин Київського університету імені Тараса Шевченка, редактор журналу „Дім, сад, город” - головний редактор Халдуненко Микола Іванович, теж наш земляк з Прилучини, громадська організація „Фортуна-98” - президент Мальцева Олена Іванівна. Гостинні теж завжди з нами. Солодощі, фрукти, іграшки, одяг, постільна білизна, меблі. Надавали грошову допомогу для проведення ремонту в дитячому будинку. Комшати спонсорні зроблено ремонт на кухні дитячого будинку, встановили сучасну електроніку й вітязку. В деяких приміщеннях замінювали вікна на металопластикові.

Навесні 2008 року виникла ідея започаткувати на території

дитячого будинку земляцький сад. Приблизно саджанці фруктових дерев, куцій та квітів на загальну суму 6300 гривень і відвезли до дитячого будинку „Надія”.

Ось і цього разу земляки нашого осередку разом з аспірантами та студентами інституту міжнародних відносин КДУ імені Т.Г. Шевченка та співробітниками редакції журналу „Дім, сад, город” відвідали малюків. Колектив дитячого будинку і діти щиро привітали гостей з Києва, показали чудовий концерт, пригостили чаєм і солодощами. Потім обійшли територію, впорядковані клумби, доглянуті дерева. Як ось окремо куточок саду з зеленими молодими деревами. Це той самий земляцький сад, що навесні посадили земляки.

Цими діями Ющенко Надія Іванівна, керівник дитячого будинку „Надія”, відзначила свій ювілей.

Користуючись нагодою, земляки з Прилуцького осередку земляцтва вітають її з 50-річчям.

Бажаємо їй щастя, здоров’я і наснаги в тій добрій справі, якій вона присвятила своє життя. Щоб доля кожної дитини, яка отримала свій шанс на щасливе майбутнє, додавала Надії Іванівні життєвої енергії на довгі літа.

Алла ПОПЛАВСЬКА

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ!

Чергове випробування прийшло на нашу землю, Україну світлила стихійна лиха. Постійно змінюваний небезпечний Карпати і Східні до них ризики витратили налі барельєти на новітні. У цих часі країна дружно підтримала своє плече нашим землякам - жителям невеличких обласних, які постраждали від стихійного лиха.

На прелезний жаль, вже загинуло 50 людей. Вода і зсуви побилили життя понад 700 родин. Люди страждали особисті стражд, свої заощадження, домашню економіку і надія на новий врожай.

Цією неможливою силою знайшли відверт у серцях мільйони людей в Україні і за кордоном. Не може бути байдужою у цей неспокійний час і земляки громади Прилуки.

Чернігівське земляцтво у ж. Кавалі звертається до підприємців, бізнесу, лідерів національних обласних і фінансових сил, підприємців і фермерів надати допомогу постражда-

далих людям, які проживають у зоні надзвичайної екологічної ситуації.

Віримо, що цей захлик знайде гідну відповідь у земляцьких серцях.

Записати коштів слід переказувати на рахунок

№ 57117125000623.

Осередку в - Міністерство праці та соціальної політики України.

СДРПОУ 00013669.

Банк - Державне казначейство України,

м. Київ, МРБО 320172.

Прислашати листи ж - перераховувати благодійних внесків для ліквідації наслідків стихійного лиха в західних областях України.

РАДА ЧЕРНІГІВСЬКОГО ЗЕМЛЯЦТВА У М. КИЇВІ

У ВЕРЕСНІ СВЯТКУЮТЬ СВІЙ ЮВІЛЕЙ.

САНДУЛ Валентин Олександрович – 75-річчя. Історик-біографіст, журналіст, краєзнавець. Народився 29 вересня 1933 року на Кіровоградщині. Любить не тільки степовий край, але й милу серцю Чернігівщину. Вже третій рік активно співробітничав з газетою „Отчий поріг”. Виступав з публікаціями про діячів науки, літератури, мистецтва Чернігівщини. За час 50-річчя творчої діяльності опублікував понад 1200 статей в періодичній пресі, є автором і співавтором 8 книг з біографістики та історичного краєзнавства.

Член Національної спілки журналістів, член Аерокосмічного товариства України. Має державні нагороди.

ФЕТИСЕНКО Костянтин Григорович – 70-ліття. Народився 15 вересня 1938 року в селі Дігтярівка Новгород-Сіверського району. З 1969 р. – викладач, старший викладач, заступник начальника кафедри, начальних кафедр криміналістики, прокурор з наукової роботи Вищих курсів КДБ при Раді Міністрів СРСР, Інституту підготовки кадрів Служби безпеки України, Національної академії Служби безпеки України. Головний науковий співробітник СБУ. Позаштатний консультант Верховної Ради України.

Кандидат юридичних наук, професор. Заслужений юрист України. Генерал-майор. Нагороджений 12-ма медалями. Заступник головного редактора „Наукового вісника” Національної академії СБУ. Опублікував понад 100 наукових праць, серед них чотири монографії та ряд навчальних посібників.

БОЖОК Надія Іванівна – 70-ліття. Народилася 29 вересня 1938 року в селі Катеринівка Бобровицького району. Пенсіонерка. Працювала начальником відділу кадрів СБУ-49 тресту „Голоківміськбуд”. За фахом філолог.

ПІНЧУК Андрій Михайлович – 65-річчя. Народився 5 вересня 1943 року в селі Марківці Бобровицького району. Працював головою Вишого арбітражного суду м. Києва. Нині – голова Київського апеляційного господарського суду.

Президент Асоціації арбітрів України. Заслужений юрист України. Керівник Бобровицького регіонального відділення товариства „Чернігівське земляцтво” в м. Києві.

МАРУЩЕНКО Діна Максимівна – 65-річчя. Народилася 11 вересня 1943 року в селі Нові Ярлівці Ріпкинського району. Працювала начальником оведелного цеху Київського заводу „Ремтехмашіна”, старшим інженером-аналітиком заводу „РІАН”, на Київському ВО „Ювеліприм”. З грудня 1991 р. – президент МП у фірмі ТОВ „Соларіс”.

Нагороджена орденами Миколи Чудотворця 1, 2, 3 ступеня Українського народного постоства, медалями, грамотами, дипломами. Член Асоціації українських ювелірів.

ХАРЛИМ Михайло Іванович – 65-річчя. Народився 18 вересня 1943 року в селі Пархиві Козелецького району. Працював директором готелю „Київ”, начальником квартирного управління, начальником Головного управління житлового господарства та майна Київської міської державної адміністрації. З 2002 р. – начальник Головного управління комунальної власності м. Києва.

Заслужений працівник сфери послуг України. Один з ініціаторів створення товариства „Чернігівське земляцтво” в м. Києві.

СУПРУН Ігор Володимирович – 65-річчя. Народився 29 вересня 1943 року в місті Ічня. Працює токарем у Національному технічному університеті України „КПІ”.

ТШЕВСЬКА Зінаїда Миколаївна – 65-річчя. Народилася 30 вересня 1943 року в місті Чимкент (родичі з Чернігова). За фахом економіст. Нині – на пенсії.

РИМАН Михайло Іванович – 60-річчя. Народився 5 вересня 1948 року в селі Шентайки Новгород-Сіверського району. Працював головою профкому будівельної компанії „Дарниця” при Київміськбуді. Пенсіонер.

ВОЙТЕХА Іван Андрійович – 60-річчя. Народився 7 вересня 1948 року в селі Мирне Козелецького району. Завідуючий складом акціонерного товариства „АТП-1”.

САВИЦЬКИЙ Олександр Пилипович – 60-річчя. Народився 12 вересня 1948 року в Києві (мати родом з смт. Сосниця). Працює викладачем кафедри „Охорона праці” Національного аграрного університету.

Заступник головного редактора журналу „Бухгалтерія в сільському господарстві”. Учасник бойових дій.

МОСІЄНКО (САМСОН) Ніна Іванівна – 60-річчя. Народилася 14 вересня 1948 року в селі Мочаліне Бобровицького району. Працює медичною сестрою вищої категорії санаторного комплексу „Пуша-озерка” Управління справами Президента України.

КРИВУЦА Володимир Георгійович – 60-річчя. Народився 15 вересня 1948 року в місті Варш. Директор Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій.

Доктор технічних наук, професор. Заслужений діяч науки і техніки України.

БЕЗУГЛОВА Анна Андрівна – 60-річчя. Народилася 16 вересня 1948 року в селі Хотівля Гордисянського району. Пенсіонерка.

САЛІЙ Олександра Олександрівна – 60-річчя. Народилася 16 вересня 1948 року в селі Переславка Ніжинського району. Директор Департаменту персоналу Міністерства економіки України.

Нагороджена двома Почесними грамотами Кабінету Міністрів України.

БОРИСЕНКО Михайло Іванович – 60-річчя. Народився 17 вересня 1948 року в селі Підлісе Козелецького району. Дотент кафедри педіатрії Національного медичного університету. Також працює в Київській міській дитячій лікарні №8.

Доктор медичних наук, професор.

МИСНИК Ольга Федорівна – 60-річчя. Народилася 17 вересня 1948 року в селі Бакаївка Ічнянського району. Працює викладачем Київського медичного університету ім. О.О. Богомольця.

НЕСТЕРЕНКО Михайло Васильович – 60-річчя. Народився 17 вересня 1948 року в селі Красилівка Бахмацького району. Працював головою Києво-Святошинської райради. Тричі обирався депутатом Києво-Святошинської райради. Нині – на пенсії.

Нагороджений Почесною грамотою Верховної Ради України.

ВИСОТА Марія Олександрівна – 60-річчя. Народилася 22 вересня 1948 року в селі Пригнілля Козелецького району. Заступник директора обласного археологічного музею села Трипільля.

ТИМОШОК Олександр Ілліч – 60-річчя. Народився 26 вересня 1948 року в місті Семенивка. Головний спеціаліст-лікар Департаменту медичного забезпечення та реабілітації Міністерства внутрішніх справ України.

Лікар вищої категорії, полковник міліції, ліквідатор наслідків аварії на ЧАЕС.

Має 27 впроваджених раціоналізаторських пропозицій у галузі медицини. Автор двох книжок, співавтор трьох та ряду наукових та медико-публіцистичних статей.

НЕСТЕРОВА Людмила Георгіївна – 60-річчя. Народилася 29 вересня 1948 року в Києві (батьки з села Красилівка Борзнянського району). Працює начальником відділу бюджетних установ Міністерства культури і мистецтва України.

Нагороджена Почесними грамотами Кабінету Міністрів України, Київського міського голови.

АНДРЕЙЧИК Ганна Іванівна – 55-річчя. Народилася 9 вересня 1953 року в селі Червоно Коропського району. Працює провідним спеціалістом Української Академії державного управління при Президентові України.

РУДЕНКО Ганна Миколаївна – 55-річчя. Народилася 11 вересня 1953 року в селі Підлісе Козелецького району. Домогосподарка. За фахом технік-будівельник.

ДОНЕЦЬ Лідія Василівна – 55-річчя. Народилася 17 вересня 1953 року в селі Петрівка Придлуцького району. Домогосподарка. За фахом – маляр, кухар.

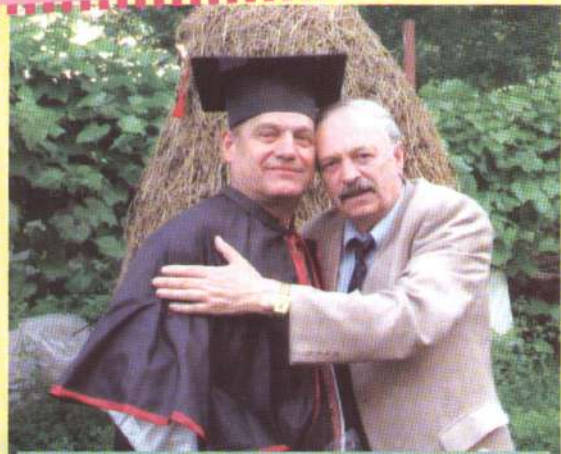
КАЛІНА Ірина Костянтинівна – 55-річчя. Народилася 29 вересня 1953 року в місті Фрунзе. Директор ПП „Каліна Плюс”.

ТУШІНСЬКА Любов Миколаївна – 55-річчя. Народилася 29 вересня 1953 року в місті Чернігові. Директор ПП „Маркетинговий центр – 2000”.

*Дорогі земляки!
Рада товариства „Чернігівське земляцтво” сердечно вітає вас із ювілеєм і читачі усім нев’яучого здоров’я, великих успіхів у житті, оптимізму, сімейного щастя, невтомного добротворства в ім’я рідної землі.*

ЗГУРТОВАНІ ЛЮБОВ’Ю ДО УКРАЇНИ

Є на карті Чернігівщини мальовниче село Володько-ва Дівиця, але радянська влада пофарбувала його в революційний колір. І стало називатися воно по комуністичному – Червоні Партизани. Це – мала батьківщина заслуженого журналіста України, члена міжнародної асоціації письменників баталістів і мариністів, Українського товариства „Інтелект нації”, лауреата премії ім. М. Коцюбинського Петра Медведя. Все своє життя він присвятив військовій журналістиці.

П. Медведь вітає свого земляка з Червоних Партизан Г. Шкребля з присвоєнням академічного звання.

Петро Іванович автор чотирьох книжок та кількох документальних фільмів про прикордонників, полковник запасу, донедавна обіймав посаду заступника головного редактора авторитетної газети „Урядовий кур’єр”, а нині виконавчий директор товариства „Чернігівське земляцтво” в Києві. З цього й я почав з ним розмову.

– Петре Івановичу, мабуть, ви згодні з тим, що земляцтво наше – це патріотична організація однодумців, яких ріднить праматеринська земля, а відкид ми вийшли. І все, що на ній: річка, поле, ліс...

– Я глибоко переконаний, що в земляцтвах, і не лише Чернігівське, а й всі інші, які вже створені і успішно діють, об’єднуються люди, справді одержимі великою любов’ю до свого рідного краю, люди, котрі переймаються турботами про долю своєї малой вітчизни. Тому в створенні „Чернігівського земляцтва”, як і будь-якого іншого, вбачаю не просто організацію громадської думки земляків, об’єднаних навколо ідеї обстоювання економічних, соціальних та суспільно-культурних інтересів жителів області. Хоча саме це лежить в основі нашого Статуту, якщо коротко висласти його суть. На мою думку, в прагненні до таких об’єднань не менше важко духовний пошук. А вже в основі пошуку та співської любові – до свого родного гнізда, землі пращурів так багато того, що перебуває у найпоетичніших глибинах власне духовної суті людини. Це і є наша прародина зоря, і де б не були ми, що б не робили – настає момент, і вона веде нас до отчого дому. А також і до його радощів, і до його болю...

– Чернігівське земляцтво започаткувало свою історію 22 березня 1996 року. Саме того дня у будівлю Національної спілки письменників України зібралися земляки, які затвердили Статут товариства, прийняли кодекс честі нашої громади, вибрали Раду. Ви в числі перших виконавляли його...

– Утворення товариства відбулося. Є законодавчий акт, що зазначає імена громадського руху в столиці України стали вихідці нашого краю.

Це відіграло важливу роль у нашій вітчизняній історії і зробило великий внесок в утвердження української державності у новітній період. Сьогодні майже три тисячі наших земляків під знаменом товариства „Чернігівське земляцтво”. Що ж до наших програмних напрямів, то вони спрямовані на збереження культурної спадщини, традицій польського краю, задоволення та захист соціальних, економічних, творчих, національно-культурних та інших інтересів своїх членів. А також створення умов для спілкування громадян, вихідців з Чернігівщини, які проживають у Києві, зміцнення зв’язків з населеними пунктами нашої області, налагодження контактів із земляками за межами України, зокрема в далекому зарубіжжі.

– Відрадно, що останнім часом робота в земляцтві не зваблює обертів.

– Безперечно. І великою мірою цьому сприяє підготовка до відзначення 17-ї річниці Незалежності України. Уже цього ми взяли участь у зустрічі з дитячими сиротами Чернігівщини, випускниками середніх шкіл. Надали їм дітям носильну матеріальну допомогу. Забезпечили відпочинок у санаторії „Десна”, що в селі Ладина Чернігівського району. До речі, це мала батьківщина голови Ради нашого товариства Віктора Ткаченка, який є потужним генератором всіх добрих справ.

– Має земляцтво якусь енергетику, свою притягальну силу...

– Може назвати багатьох відомих земляків, які постійно спілкуються своїми побратимами-поліцями, в міру своїх сил і фахових можливостей завжди готові в чомусь їм допомогти. Про рідний край, його славних людей і киян-сверин можна дізнатися зі шпальти земляцтвої газети „Отчий поріг”, яку редакція відомий український пост Леонід Горлач.

– І пасажирів, Петре Івановичу, якими, на вашу думку, можуть бути стосунки між земляцтвом і обласними гілками влади – держадміністрацією, обласною – у розв’язанні саме злободенних проблем?

– Цікаві питаннями. Річ у тім, що сама структура земляцтва та його участь у всіх сферах суспільного життя області – економічній, політичній, соціально-культурній – спрямована, точніше запрограмована на двосторонній зв’язок: столиця-регіон, регіон-столиця. Уже стало добрим традицією щороку проводити в Київському Палаці спорту урочисті загальні зібрання членів товариства, на яких підбиваються підсумки зробленого. Тут же керівники обласної держадміністрації, обласної Ради товариства „Чернігівське земляцтво” підписують широкомасштабну угоду про співпрацю на поточний рік. От і нещодавно, коли ми розробляли заходи щодо відзначення 17-ї річниці Незалежності України, передусім врахували побажання та потреби саме місцевої влади області.

Записав Анатолій ТУРКЕНЯ

ЛЮБЕЧ — ПЕРЛИНА КИЇВСЬКОЇ РУСІ

Чернігівська земля, як і загалом всі українські, залишила у своїх надрах цікаве та багате історичне минуле. Колись на ній стояли міста, у яких проходило бурхливе життя наших славних пращурів.

Нині ж вони затоптані. Не досліджено багато курганів, яких значно поменшало. Там залишилась історія, а цінності українців втрачено. Героїчна історія колись славних міст канула в минуле і може, якщо ніхто її не відродить, зникнути назавжди. Одним із таких міст є древній Любеч, що знаходиться на високих кручах Славутича вже більше 1000 років. Остаточно Любеч загубив свої архітектурні надбання в XX столітті, був воні добиті радянською імперською владою. Там, де колись був Любецький замок із своїми баштами та валами, нині не залишилося нічого. При цьому Любеч зберіг свої красиві живописні краєвиди на фоні могутнього Дніпра, який у цій місцевості має первозданий вигляд.

23 липня у Любеч відзначають велике свято — День пам'яті святого Антонія Печерського, уродженця міста, засновника православного чернецького руху.

Кожного року на це свято їдуть члени Чернігівського земляцтва. Нинішнього разу завітала делегація Ріпкинського осередку спільно із представниками Державного архіву Києва. Чернігівців очолює Алла Гуртова, а на чолі архівістів був начальник відділу формування НАФ та діловодів Олександр Панченко. Делегацію наших земляків на святі представляли Любов Куккулєвська з доглядою, Тетяна Бохнович з чоловіком, Діна Марушченко, Микола та Зінаїда Тишєвські, Віталій Коваленко, Анастолій Надолочій. До делегації архівістів увійшли начальник архівних та загальних відділів районних у місті Києві державних адміністрацій.

Автобус із делегацією прибув до Любеча вчора, саме в той час,

коли у Свято-Преображенському храмі проходила служба на честь преподобного Антонія Печерського. У церковній літургії взяли участь благочинний Ріпкинського району протоієрей Іоанн Голубовський, настоятель любецького храму отець Іоанн Форланчик, отець Ростислав із Білорусі та представники ряду церков Чернігівського району. Після цього була хресна хода із хоругвами та іконами до дальньої печери Антонія, у якій взяли участь духовенство, місцеві жителі, паломники та спільна делегація Чернігівського земляцтва і архівістів.

На це дійство завітав і голова селіщанської ради Борис Стрельцов, який привітав гостей і поділився своїми думками щодо Любеча та свята, яке у цьому відбувалося.

— Все у цьому світі залежить від коріння, — сказав промовець. — Всі живі організми, тварини, дерева залежать від коріння, що під ними знаходиться. Так само і люди. І якщо про це забути, то те, що знаходиться зверху, вихає. Тому кожна розумна людина повинна бути не байдужа до свого коріння і цікавитися своїми попередниками, які жили колись до неї. Ще на одному із любецьких князівських в'їздів була проголошена мудра думка: «Кожний хай володіє своєю вотчиною, але боронити будемо разом від зовнішніх ворогів». І ця думка нині є дуже слушною для наших людей. Тому не забуваймо своє коріння і черпаймо з нього мудрість.

Після відвідання дальньої печери Антонія земляцька делегація відвідала місцевий історичний музей, який знаходиться на базі місцевої середньої школи, та мала можливість побачити історичні знахідки, що якимось чином збе-

реглися у місті, оскільки після розкопок археологом Борисом Рибаківим Любецького замку весь археологічний матеріал потрапив до Росії. Екскурсію по музею провів вчитель історії, етнограф та краєзнавець від Бога Анастолій Федорченко. Він розповів присутнім багато цікавих історичних фактів про події, що відбувалися у Любечі, акцентувавши увагу на тому, що місто є сакральним і знаходиться в аномальній зоні. Так, високі пагорби по Дніпру вкриті розташовані на правому березі і тільки від Любеча до Радуні є високими з лівого. Анастолій Федорченко назвав своє рідне місто перлинною Київської Русі. Але нині Любеч, маючи славу історію, потерпів найбільшу руйну, яку мав більше ніж за 1000 років. Від древнього Любеча майже нічого не залишилося. А тут же є ще Свято-Преображенський храм 1817 року, дальня печера преподобного Антонія та руїни кам'яної Подуботків. Колись місто мало церкву святої Ганни, Миколаївську та Покровську церкви, трапезну Любецько-Антонієвський монастиря. На початку XX століття у місті було 8 храмів. В 1963 р. Любеч перестав бути райцентром і з того часу тут почався занепад. Цікавою інформацією про Любеч виявилася та, що це місто своїми назвами схоже із Києвом. Так, там є, як і у нашій рідній столиці, Печерськ, Оболонь, Поділь, Гора, Слобідка, Берестова тощо.

Після екскурсії по музею Анастолій Федорченко повів гостей на Замкову гору, де колись знаходився відомий Любецький замок, у якому відбувалися князівські з'їзди. З цих місць ми мали можливість помилуватися чарівними краєвидами Любеча, Дніпром.

По обіді наша делегація відїхала

до міста Славутича. По дорозі ми бачили село Рудки, яке нині є мертвим, оскільки після Чорнобильської аварії було заражене радіацією, а людей відселено. Така участь могла очікувати і Любеч, але свяятий Антоній спас місто, відвернувши від нього біду. У Славутичі нас привітав керуючий справами Славуцького виконкому Микола Дрогва, який запропонував відвідати музей та подивитися на місто. Пас ознайомили із Славуцьким будинком творчості молоді, потім провели екскурсію по краєзнавчому музею. Побачили ми і саме місто. Воно ділиться на вісім кварталів, названих на честь будівельників різних республік колишнього Радянського Союзу. Сама архітектура передає національний дух різних народів. Наші земляки, проїхавшись по місту, зверху увагу на те, що у ньому віднемає сміття і на вулицях росте багато зелених каштанів, які у Києві зомусь з кожним роком все більше жовтіють влітку.

СВОЇМИ враженнями та думками щодо подійки поділилися керівники делегації. Алла Гуртова зазначила, що Ріпкинський осередок Чернігівського земляцтва працює за щорічним наміченим планом. Поїздку в Любеч на день святого Антонія планують заздалегідь. Земляки їдуть із задоволенням і беруть активну участь у святкових заходах. Є така наука історіографія, яка пишеться людьми та їх діями. І ось ми творимо цю науку, не забуваючи свій рідний край і продовжуємо традиції своїх предків. Щодо Любеча, до нього, як до древнього літописного міста, буде прокладена туристична стежка. Про це вже дбають вищі владні органи України і збираються після відкриття Батуріна зайнятися Любечем. Мабуть, саме наше земляцтво першим започаткувало туристичне відвідування Любеча і ко-

лись про це будуть згадувати. Ріпкинський осередок неодноразово подавав до владних структур ідею щодо розроблення для міста програми «історична стежка» для поширення та розвитку у ньому зеленого туризму. Нині це питання взято на облік державної влади. Наш земляки періодично надають фінансову допомогу місту, на яку міська влада може зробити ремонтні роботи у місцевій Спасо-Преображенській церкві. У нашому осередку є меценат Діна Марушченко, яка також фінансує допомога і відреставрувати ікону святого Антонія. Інший земляк, Андрій Рубан, зібрав чимало своїх книжок і передав їх до місцевої бібліотеки. Проблем у Любеча нині багато. З цього приводу ми періодично зустрічаємося із головою селіщанської ради Борисом Стрельцовим і обговорюємо всі насути питання. І сьогодні ми намітили плани та запланували провести ряд заходів. Одним із таких є готовність осередку взяти активну участь у проведенні фестивалю «Слов'янської культури», що має відбуватися через декілька тижнів. До речі, цей фестиваль буде першим кроком української ідеї у відродженні Любеча. Він фактично буде відкриття туристичної стежки.

Олександр Панченко підтримав Аллу Володимирівну у її думках та у свою чергу зазначив, що поїздка відбулася і її мету було відраховано. Люди змогли ознайомитися із історичними містами Любеча та загалом його історією, вшанували на урочистій службі та хресному ході святого Антонія і відвідали місце традиційних Чорнобильської станції Славутич. Окрім цього, працівники архівних та загальних відділів райдержадміністрації мали можливість у тісному колі ближче познайомитися поміж собою та поспілкуватися. Люди обмінялися досвідом і накреслили плани подальшої співпраці. Також пан Олександр відзначив, що такою плану поділки, як нинішні, архівісти періодично проводять по різних містах України а відвідуванням їх архівів для ознайомлення з реліквіями.

Будемо сподіватися, що після запланованої у Любечі поїздки місто знову стане славним, як колись. Його життєдатність підтверджують століття. І не останню роль у відродженні та піднятті міста повинні відіграти Чернігівське земляцтво, докряма вихідці із Любеча.

Фоторепортаж
Леоніда
РУСІЧА

24 серпня наша країна святкувала свою 17-ту річницю незалежності. Урочистості, військовий парад, повітряні кулі над головою та щира українська посмішка супроводжувала кожного громадянина в цей день, напевно, навіть тих, які територіально не могли бути присутніми на Батьківщині, але поділяли радість з земляками за кордоном. Мене, як свідомого повнолітнього жителя, не могла оминати ця подія, і яскравий прояв тому – роздуми-медитації про таке властиве цьому святу слово „свобода“.

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ,

або
«Що
таке
свобода»

Ми живемо це слово, не задумуючись про його етимологічне походження, а часом навіть не розуміючи повністю, що воно означає. Так вільно, по-американськи - «свобода». Не вкладаючи в нього всю історію незабутньої боротьби за право називатися вільними та незалежними. Просто «свобода».

Що має на увазі простий homo sapiens, коли в черговий раз приходить на нове робоче місце, вимагаючи «незалежності», коли йде на мітинг, зворушений всемогутніми похвалами «відстоювати свої права» чи просто, наснажений думками про ті ж західні країни, мріє стати «іншим»? Чергова емансипація феміністок XX століття змушує нас замислитися: для чого нам так потрібна та свобода?

Від античних васалів до елітних бізнесменів, від незабутньої героїні «Баттлієри» до сучасного промашинського персонажа світ шов до цього такого бажаного і жаданого «визволення». Свідченням цього є щорічне святкування дня незалежності кожної розвиненої країни, як такої, яка пам'ятає і цінує свою історію. Але змінює масштаби і поглянемо на це поняття з більш детальної точки зору. Свобода стала чимось недосяжним, чимось неймовірним, це ніби пошук істини, переоцінка застарілих стереотипів та створення нових бар'єрів перепон а ля аллюзія в майбутнє. Недарма Джон Фаулз, представник цієї ж недосяжної «карнаваліної» епохи, у своєму романі зазначає виступами головного героя: «Чим більше ти розумієш, що таке свобода, тим більше ти усвідомлюєш, що нею не володієш».

Власне, «незалежність» не є чимось нереальним і, завдяки численним зусиллям наших предків та їхніх наступників, здобута в ім'я дов-

голітніх страждань поневолених столітніми репресіями. Але воля – поняття суб'єктивне. І коли століття назад для тих же предків сучасні технології були «недосяжними», певно, як для нас із вами курорти на Марсі, то для інших вона і взагалі стирається з часом і набуває інших форм існування. Певно, тому одні, пригнічені розлученням з коханими знову прагнуть стати «поневоленими», відракаючись від свободи в ім'я більш раціональних життєвих потреб, а інші люблять вдавати з себе дітей з властивими їм «пошуками незалежного існування від батьківських умовностей».

І тоді постає питання: чому ж ми, сучасні жителі цього фрагментарного та невизначеного постмодерну, так прагнемо незалежності, що, отримавши цю «нехарактерну від народження» умову, негайно намагаємось її позбутися?

Наша організація «Чернігівське земляцтво», звичайно, стоїть поза політикою. Але якщо розглядати глобальні масштаби, то на фоні всіх тих несправедливостей, воєн, розпочатих у день відкриття Олімпіади, чи пригноблення людської волі, все ж таки розумієш, що нехай «свободою» не називається ні один орган чуття, але людина її потребує не менше, і це не може не хвилювати мене, як особистість. Особливо, якщо мова йде про елементарні права, яких ніхто не має права відбирати. І тоді починаєш розуміти, що ці свободи, відкинуті нечесним шляхом, стуються і мого краю. Тоді стає зрозуміло, чому так хочеться, щоб нарешті значення слова «свобода» повністю гармонувало з днем незалежності та людськими поняттями щодо волі ближнього.

Оксана СТЕПАНЕНКО

ГОРИ НАД ІССИК-КУЛЕМ

Незважаючи на те, що площа земної кулі складає більше 510 мільйонів квадратних кілометрів, мабуть, не залишилось такої країни чи міста, де б не ступала нога чернігівчанина. І це при тому, що при населенні світу 6,7 мільярда чоловік чернігівці складають лише 1,3 мільйона.

Ось і мені випала нагода побувати в далекому Киргизстані, та ще й під керівництвом, точніше, в чудовій компанії з директором, нашим земляком і керівником Борзнянського відділення земляцтва Юрієм Проценком.

Незважаючи на те, що поїздка мала дуже націлену виробничу програму, побачили ми чимало. Буквально після двохгодинного відпочинку ми почали ознайомлюватися з далекою країною.

На відміну від України, Киргизстан – то майже суцільні гори, серед яких місцями зустрічаються вивалені стіни. Було дуже спекотно – температура вдень сягнула більше 40 градусів в затінку.

За рівнем розвитку та зовнішнім виглядом Киргизстан нагадує українське село XX століття: більша частина будинків одно- та двоповерхові зазвичай глиною хати. Майже всі дороги мають бітумно-кам'яне покриття. Дорога з Бішкека до Каракол проходить серед височинних скель. Ми мали змогу подивитися на висоту близько 6-7 тисяч метрів, далі навіть всеохопного не можна було проїхати.

Високо в горах, в справжній киргизській курті, нас пригощали шойно засмаженим м'ясом барани, яке за смаком нагадало м'ясо зм'я, яку я їв у Китаї. Звичайно, була ще й шурпа, кумис та багато іншого, дуже смачного. Та сала українського не замінить ніщо!

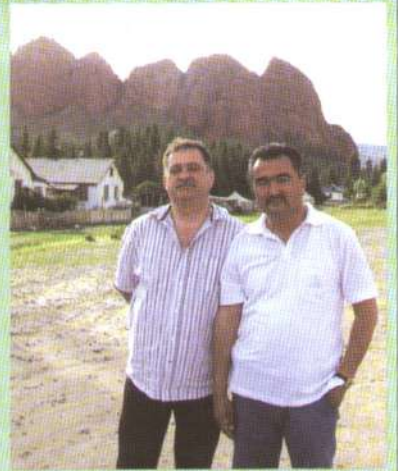
По дорозі з Бішкека в Каракол ми мали змогу скупатися у несагітно відомому озері Іссік-Куль, що знаходиться на висоті близько 5 тисяч метрів над рівнем моря, простягається на 168 кілометрів в довжину, 76 кілометрів в ширину та більше 1000 метрів в глибину. Подібного я не

бачив ніколи в житті. Берег озера плавно переходить у гори, на вершинах яких сторіччями доконались льодовники, вода має солоний присмак, а за прозорістю кришталеву чиста та прохолодна.

Дуже здивувала територіально-архітектурна подібність: поряд з Караколом є містечко Семетієвка, в якому нам показали церкву Казанської Божої матері, в Семетієві, що на півночі Чернігівщини, також є церква Казанської Божої матері, єдина відмінність на Чернігівщині – зроблена з каменю, в Киргизстані – з дерева, без жодного цвіхля.

Мандрувати дуже цікаво і корисно, але, незважаючи ні на природу, яка захоплює своєю потужністю та пейзажністю, ні на те, як добре нас приймали, ніщо не може замінити Батьківщину, якої дуже не вистачає несь час, коли ти за її межами.

Олександр БИЧКОВ

МОЛОДІ МИ...

В офісі земляцтва відбулось засідання молодіжного активу, на якому йшлося про майбутню дружню зустріч молоді в музеї просто неба в Пирогові, поїздки до Чернігова і Львова.

Добрим словом привітав молодих і порадив, як краще працювати, виконавчий директор земляцтва Петро Медвідь.

Також під час проведення засідання були офіційно прийняті до земляцтва кілька нових членів. Засідання завершилось у кав'ярні, де за чашечкою кави молоді ще раз обміркували шляхи вирішення поставлених завдань, поспілкували нових членів нашої організації, після чого влаштували маленьку подорож по вечірньому місту.

Олександр БИЧКОВ

ЯК НА ГОСТИНІ ВДОМА

Дорогі земляки!

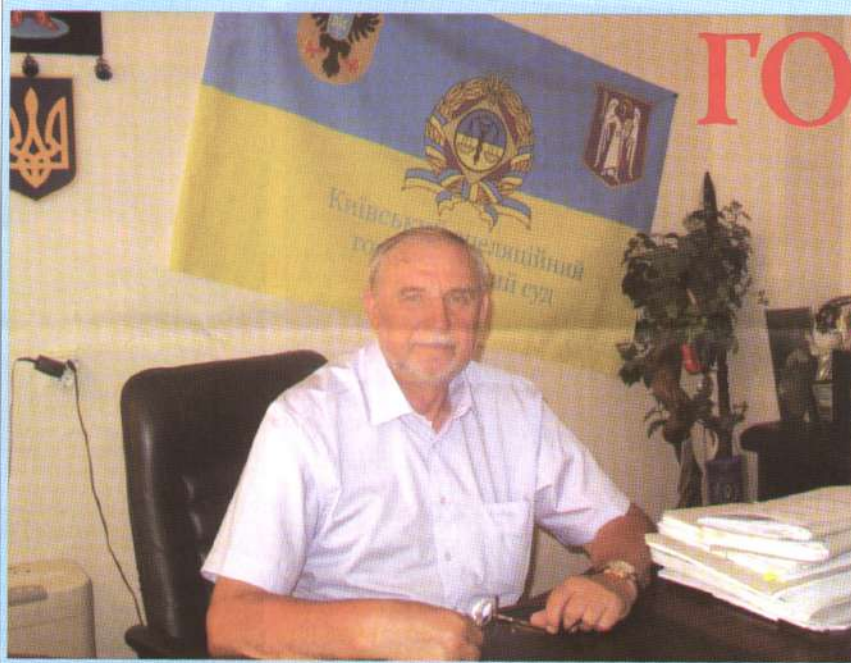
Про діяльність у Києві Чернігівського земляцтва мені неодноразово розповідали однокласники з Кобилянської середньої школи 1954 року випуску. Згадували у розмові і мої родичі. Рідне село Кобилячк для мене святиня, до якої я повертаюсь часто подумки, а останні 10 років приїжджаю на прощання, щоб вклонитися рідній матері, близьким.

Ось і цього року навесні було так. Та під час перебування у Кобилячці мої друзі подарували чотири примірники часопису „Отчий поріг” і серед них №8 за серпень 2007 року, де вміщений матеріал про мого однокласника Василя Донгопола „Січ доброго, вічного”. Надчарівно велике враження і хвилювання викликає знайомство з часописом. Все до болю знайоме, рідне, і через сторінки газети ніби повертаєшся в рідний край, до отчого дому, до людей чудового Чернігівського краю.

Хотів і я свого часу організувати Чернігівське земляцтво на Тернопільді, але нас винилює дуже мало. Та всі ми належимо у першу чергу своїй малій батьківщині, котру тримаємо завжди в серці.

Віктор СИДОРКО,

директор середньої школи №11 м.Тернополя

ГОЛОВНИЙ СУДДЯ ЗЕМЛЯЦТВА

Всі ми починаємося з рідного краю, де вперше побачили сонце. Так і Андрій Михайлович Пінчук. Його пуп заритий в селі Марківці Бобровицького району. Батько Михайло Семенович працював на Південно-Західній залізниці, а мати Марія Георгіївна була колгоспницею. А глибше рід їхній мав славетні сторінки. По лінії бабці він козацького походження, а його дід працював завгоспом та каретником місцевого поміщика українського мецената Катеринича.

РІДНЕ село Андрія Пінчука було козацьким і козаків мали там великі наділи. З часом купив тут землю один із нападків Кирила Розумовського поміщик Катеринич. Він працював у Санкт-Петербурзі нотарем, де заробив капітал і повернувся на Україну, заснувавши у Бобровицях цукровий завод, у Марківцях спиртзавод. Катеринич товаришував із пророком українців Тарасом Шевченком, який у нього гостював і милувався чарівною природою села та його околиць. Від Катеринича у селі залишилася школа, яка потім згоріла, та залишки панського парку. Свого часу там росли екзотичні дерева. Живучи у Марківцях, Катеринич із селянами уклав договір, за яким за передачу у свою власність сільського лісу побудував їм церкву, а із отриманого лісу собі літню резиденцію, що потім стала школою. На той час та церква була по всій околиці найбагатшою, але потім у революційні часи її було пограбовано та понищено. Нині будеться нова церква. Недалеко від села протікає літнісна річка Трубіж, а у самому центрі колись було лебедине озеро Ревня. Стоїть у селі велетенський дуб, для обхвату якого потрібно 5-6 чоловік. Цим дубом неодноразово любився Тарас Шевченко та відпочивав біля нього. Перебування Шевченка наклалося і на світолюбство Андрія Михайловича. Ще у дитячі роки старша сестра читала йому вірші Шевченка, а потім сам Андрій ними захоплювався. Марківці відомі своїми Героями Радянського Союзу, яких є три.

В Марківцях Андрій Михайлович закінчив семіричну школу, а потім у сусідньому селі Заборицях десятирічку. Далі вирішив вступити на юридичний факультет Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка. Це йому вдалося з третьої спроби. Ідея отримати юридичну освіту у нього з'явилася під впливом того, що там мав вождь пролетаріату В. Ленін. А чим він гірший і чому б не стати юристом, хоча за складом свого характеру він був технар, а не гуманітарій? В 1970 році закінчив університет і за розподілом поїав працювати в центральний апарат Державного арбітражу при Кабінеті Міністрів України. Там почалася його кар'єра – консультант, старший ревізор, державний арбітр, начальник відділу, начальник управління Державного арбітражного суду УРСР, у 1991 – 1992

рр. – арбітр, член Президії Вишого арбітражного суду України. З 1991 р. виконував обов'язки голови, а з 1992 р. – голова Арбітражного суду (нині Господарського суду) м. Києва. При незалежній Україні арбітраж було названо господарським судом. Потім було сформовано Київський апеляційний господарський суд, який очолив Андрій Михайлович і нині займає цю посаду.

СУДДІВСЬКИЙ стаж Андрія Пінчука складає понад 32 роки. За цей час він розглянув багато господарських справ, допоміг вирішити найбільш питання підприємців, захистити інтелектуальну власність, інвестувати економіку країни. Саме завдяки суду він вивчив

стипуції України прекрасно вписана норма про те, що суддя підкоряється тільки законам і керується Конституцією. На жаль, в державі відбувається поіншому. На посаду призначають своїх людей. Наприклад, в Україні сформовано всі державні органи, як по всій Європі. Так, є Вища рада юстиції, органи, що повинні займатися формуванням суддівського корпусу і дивитися за тим, щоб суддя дотримувався присяги. Але в Європі таку раду очолюють судді, а в Україні прокурори, адвокати та інші. Не завжди на посаду судді призначають людину за діловими якостями. Реформи потрібно робити дуже виважено і реформувати потрібно те, що не працює. Завданнями суддів по-

мується нині в Україні. Тоді більш чітко були виснажені виборність суддів, було якесь адміністрування. Судова система нині має багато помилок, але конфліктів, що нині вирішують суди, не було в радянські часи, а саме – банкрутство, захист інтелектуальної власності, захист марки тощо. Зараз всі конфлікти підлягають судовому розгляду, за виключенням тих застережень, що вказані в законі. На жаль, в Україні погано цінують працю судді. Якщо, наприклад, спортсмен щось зробив для держави, то йому пропонують нагороди та допомоги, а для суддів це майже не

виробили практику його застосування. Як вже прийняються зміни, які потрібно виконувати. Це створене певні помилки при вирішенні справ. Окрім цього, суддів обвинують великими процедурами і розгляд справи затягується на роки. Але при цьому потрібно не забувати, що судова система заснована для того, щоб забезпечити права людини.

АНДРІЙ Михайлович Пінчук не жалкує, що так пройшло його трудове життя, йому подобалося працювати саме суддею. Були йому пропозиції очолити юридичну службу Південно-Західної залізниці, Міністерства легкої промисловості та ряд інших, але йому дуже подобалося працювати саме в арбітражі. Нині арбітраж зробили чисто судовим органом, а раніше була перевага, бо він працював на принципах арбітражування. Суддя мав бути ще й психологом. Зараз Апеляційний господарський суд м. Києва, головою якого є Андрій Пінчук, розглядає ті справи, що були прийняті судами першої інстанції і передані на апеляційний розгляд. А ще він з дружиною Ганною Федотівною захоплюється мандриками. А ще ж і добре спілкування з сином Олександром, що донедавна був армійським підполковником, а донька Єлизавета, хірург, теж не залишається без родинної опіки. А що вже казати про чарівних онуочок Тетяну та Мар'яну! Тут часом подумаш, чи не відкласти її поповнення на потім.

Андрій Михайлович нещодавно очолив Бобровицьке регіональне відділення нашого земляцтва. Тому йому приходиться вирішувати різні питання. Андрій Пінчук має знання заслуженого юриста України та почесного залізничника України, є членом Президії і Ради суддів господарських судів України, Ради суддів України, Спілки юристів України, Третейської палати України, президентом Асоціації арбітрів України. Він був неодноразовим учасником світових конгресів юристів українців і юристів світу. Має чимало різних відзнак. Але найвищою з них вважає можливість чесно стояти на захисті людських інтересів. Бо це – найвище призначення на землі.

Леонід РУСІЧ

економічну сферу та питання, пов'язані із нею, усю сутність підприємництва та його політику, спірні питання. Це й змушує його глибоко замислитися над болітими процесами.

Зараз Україна проходить важкий період становлення і багато чого саме українського поки що погано впроваджується в державі, тож вона ніяк не може навести порядок. Такий етап проходило багато держав, щоб побудувати сталу демократію. Щоб у державі був порядок і правопорядок, для цього потрібно провести реформи в багатьох сферах, у тому числі й судовій. У нас головним в Україні нині є управлінський чиновник, а в США суддя. Реформи, що відбуваються в судовій системі України, ідуть не до тому шляху, по якому треба. Іде боротьба за те, щоб мати вплив на суддів та судову систему, щоб вирішувати свої особисті справи. У Кон-

винні бути розгляди конфліктів в економічній, соціальній сфері. Люди уповноважують суддів забезпечувати правопорядок у державі і за це їх утримують. Але все виходить по-іншому. Із суддів роблять або каральний орган, або ним прикриваються для того, щоб чинити якісь неправдиві справи, наприклад, у питаннях приватизації та власності. Але це все, на думку Андрія Михайловича, є хворобами росту. Колись не все Україна переросте і стане нормальною європейською правовою державою. Революція та радянські часи відкинули Україну назад від світових держав. Недосконалість діючого законодавства постійно гальмує розвиток економіки країни, а відповідальними за це суспільство визнає лише суддів.

АНДРІЙ Пінчук порівнює султочинство, яке було за радянських часів, та те, що фор-

непредбачено. У судовій системі України зараз працює багато порядних людей, які чесно судять і приймають правильні рішення. Робота судді не проста, буває все, навіть погрози, але треба приймати правильні рішення. Потім багато цих справ проходить апеляційний та касаційний розгляд і отримують позитивне рішення, а спір вирішується професійно та грамотно. Таке, на думку Андрія Пінчука, є для судді чи не найприємнішим у роботі. Нині випакають дуже складні спори, що потребують великих знань та практики. Зараз господарські суди дуже впливають на те, що робиться в економіці України. А це у свою чергу служить розвитку держави. Раніше багато приймалося підзаконних актів, що заважали забезпечити нормальний розгляд судового питання. Нині закон ще не встигли прийняти, а судді не

Пером краєзнавця

ПОСЛІДОВНИЦІ ЄВПРАКСІЇ ДОБРОДІЇ

Відомчу медицину органів внутрішніх справ в Чернігівській області було організовано у 1943 році, після визволення нашого краю від фашистських загарбників. Спочатку було створено при господарському відділі НКВС по Чернігівській області санітарну частину, функцію якої були організація та надання практичної медичної допомоги особовому складу працівників органів внутрішніх справ та державної безпеки. Розміщувалася санітарна частина в дерев'яні будівлі на розі нинішніх вулиць Боровського і Попудренка. Штат санчастини був невеликим: начальник, лікар-терапевт, дві медичні сестри, педіатр та візник кіного візка.

На превеликий жаль, найчастіше ми згадуємо про найкращу половину людства – жінок у березні місяці, коли розквітають перші проліски. Але незважаючи на те, що сьогодні вже осінь починає одягати природу у свої жовто-багряні одежі, неможливо втриматися і не повідати про шановних трудівниць із відділу охорони здоров'я УМВС України в Чернігівській області. Тож знайомтеся: сіверянки, сьогоднішні послідовниці у медичних справах знаної чернігівської княжни 11 століття, Євпраксії-Добродіі.

в охороні здоров'я області Людмила Іванівна була чуйним лікарем, проявила себе і як вмілий організатор, тому в 1977 році їй запропонували посаду начальниці медичної служби УВС Чернігівського обласного управління. Завдяки діяльності Людмили Іванівни було звернуто роботу медичної служби області на профілактику, своєчасне виявлення захворюваності серед працівників ОВС. Розвиток медичної науки у 70-х роках минулого століття, більш досконале діагностичне обладнання дало змогу покращити роботу у напрямку ранньої діагностики хвороб.

карі- чоловіки. В 1995 році медичну службу було перейменовано у відділ охорони здоров'я. З часу введення в дію основної будівлі медичного закладу минуло більше 20 років, поступово медичне обладнання виходило з ладу, морально застарівало, потребувало ремонту і приміщення, Фінансово скрута не дозволяла поновлювати медичну апаратуру, знижувався рівень медичного обстеження та обслуговування хворих, престиж закладу падав. Підвищеною якістю лікувально-профілактичного процесу не сприяв і мікроклімат в колективі, який в значній мірі залежить від керівника.

Квітень 1986 року значно змінив діяльність відомчої медичної області. Чорнобильська трагедія дещо зруйнувала планову діяльність Л.І.Короп. Значна частина особового складу працівників ОВС Чернігівської області (пожежники, мільціонери, медичні працівники та інші працівники внутрішньої служби, атестовані та цивільні) були направлені в перших днів в зону аварії. Для надання медичної допомоги працівникам в зоні аварії було направлено 12 медичних працівників, в числі яких були лікарі Людмила Іванівна Короп, Людмила Микитівна Гончарова та медичні сестри. В травні 1986 року вони надавали медичну допомогу постраждалим, організували профілактичну роботу серед особового складу ліквідаторів. Як згадує Людмила Іванівна, учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС 1-ої категорії, багато пройшло через їх лікарський кабінет молодих працівників-ліквідаторів, солдат, які виконували доручені завдання, не задумуючись про своє здоров'я, бо вони розуміли їх необхідність. Виважений керівник, найвищого ґатунку професіонал, чуйна й доброзичлива людина – такою знають колеги Чернігівщини полковника внутрішньої служби у відставці Людмила Іванівну Короп і сьогодні.

Від квітня 2005 року на посаду начальника відділу охорони здоров'я УМВС України в Чернігівській області призначено Галееву (дів. Малишенко) Аллу Євгенівну. Родом з села Буда Корюківського району, випускниця Київського медичного інституту, вона, працюючи лікарем, набула досвід спілкування з хворими та співробітниками, вдосконалила свій професійний рівень, тому колективом була висунута на посаду керівника.

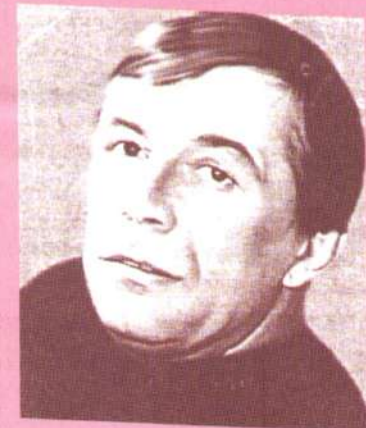
Це завдяки їй міліцейська медицина отримала нові приміщення. Так, у 1987 році за типовим проектом було зведено нове будівельно на поліклініку на 360 відвідувань за зміну, а в 1988 році закінчено та введено в експлуатацію стаціонар на 60 ліжок, а пізніше збільшено ліжкову потужність стаціонару до 90 ліжок. Здійснено реорганізацію структури медичної допомоги, особливо з питань надання медичної допомоги працівникам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

З перших днів роботи на цій посаді вона, як державний службовець, проявила значні організаційські здібності. По-перше, проаналізувавши стан професійного рівня медичних працівників, вона вжила дієвих заходів щодо навчання на курсах підвищення кваліфікації медичних сестер та лікарів, організувала лекторські заняття з підвищення загальноосвітнього, культурного рівня медпрацівників та професійної етики. З метою покращення медичного обслуговування працівників правоохоронних органів та доступності його у вечірній час було змінено графіки робочого часу поліклініки. Велике почуття відповідальності та громадське обов'язку за доручену справу дозволили Аллі Євгенівні швидко завоювати повагу колективу лікарів та поліклініки. Відданість справі ґіпократа, турбота й доброта, постійна готовність прийти на допомогу, співчуття і висока відповідальність завжди були і залишаються змістом життя Алли Євгенівни.

Для повноти портрета треба додати, що Алла Євгенівна є лауреатом конкурсу «Жінка року 2005», депутатом районної ради, нагороджена відзнаками та медаллю «За розвиток науки і техніки» Міністерства внутрішніх справ України.

Олександр ТИМОШОК, член "Чернігівського земляцтва"

Ми вже розповідали на сторінках газети "Отчий пріє" про письменників, вчених, художників, військовиків-уродженців нашого краю. Сьогодні познайомимо вас з життям і діяльністю українського танцюриста, хореографа, педагога, народного артиста України Олексія Гомона.

ВІН був митцем дивного, яскравого і багатогранного обдарування. Творчий злет артиста відмічений невтомною працею, пошуками нових шляхів розвитку і утвердження національних принципів у мистецтві танцю. Вихованець Макарівської сільської середньої школи на Бровниччині пройшов через учнівську художню самодіяльність. А коли одержав атестат зрілості, за рекомендаціями вчителів, які побачили в ньому артистичні здібності, поїхав до Києва. Хлопця прийняли до хореографічного училища. Легкий стрибок, динамічне обертання, пластичність рухів – усі ці дані були природними рисами юнака. В училищі він удосконалював свою майстерність, проводячи довгі години в релікційному залі. Танець був для нього не просто улюблене заняття, а сенс і мета життя, засіб розкриття своєї індивідуальності.

ЧАРІВНИК ТАНЦЮ

Хлопця прийняли до хореографічного училища. Легкий стрибок, динамічне обертання, пластичність рухів – усі ці дані були природними рисами юнака.

В 1957 році закінчив училище і став танцюристом Державного заслуженого ансамблю танцю України. Танцював і продовжував навчання в інституті театрального мистецтва. Багато гастролював у складі ансамблю по містах України.

Водночас у 1993-2003 роках керував вокально-хореографічною школою, створеною при корпі, завідував кафедрою сценічного руху Київського інституту театрального мистецтва та кафедрою хореографії Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова. Будучи народним артистом України, Олексій Гомон продовжував традиції своїх видатних попередників і вчителів, професійно керував балетною групою столичного укладеного хору ім.Г.Верьовки, послідовно утверджував у своїх наспівних, технічно досконалих танцях пафос глибокої людяності та духовності.

Двадцять років наш земляк танцював на сцені республіки і Союзу. Поїздки, зустрічі з людьми у переловних залах. Тривав творчий пошук. Танцювник весь час прагнув повніше самовиразитися, пробував себе в нових і нових ролях: адже існує стільки різних напрямів, різна музика, різні хореографи. До того ж, він танцювник-актор, людина творча, художньо мисляча, здатна імпровізувати, шукати власні виразні барви, створювати різні образи.

Від 1976 року дипломований хореограф стає художнім керівником і головним балетмейстером Державного заслуженого ансамблю пісні і танцю "Донбас". Тоді ж змінюється напрям роботи. Віднині вже Олексій Олександрович вчив інших танцювати, створювати нові танці, хореографічні композиції, різні за характером – героїчні, ліричні, публіцистичні, жартильві, поетичні, любічні. Проте всі вони різнилися глибокими думками, образністю, колоритністю, високою професіональністю.

Чотири роки Олексій Гомон керував ансамблем "Донбас". 1980 року Міністерство культури республіки затвердило його головним балетмейстером Державного заслуженого українського народного хору ім. Г.Верьовки. Саме у восьмидесятих роках розкрився справжній талант обдарованого майстра танцювального виконавства, який прославив наше мистецтво у багатьох країнах світу. У постановках вокально-хореографічних композицій, скажімо таких як "Добніть піснями Україна" та "Доб-

ний вечір, щедрий вечір", щоразу по-новому відкривалися грані його масштабної особистості, у ці композиції він вніс власне розуміння образів, тонке відчуття романтичного або академічного хореографічного стилю.

Відомчу медицину органів внутрішніх справ в Чернігівській області було організовано у 1943 році, після визволення нашого краю від фашистських загарбників. Спочатку було створено при господарському відділі НКВС по Чернігівській області санітарну частину, функцію якої були організація та надання практичної медичної допомоги особовому складу працівників органів внутрішніх справ та державної безпеки. Розміщувалася санітарна частина в дерев'яні будівлі на розі нинішніх вулиць Боровського і Попудренка. Штат санчастини був невеликим: начальник, лікар-терапевт, дві медичні сестри, педіатр та візник кіного візка.

Водночас у 1993-2003 роках керував вокально-хореографічною школою, створеною при корпі, завідував кафедрою сценічного руху Київського інституту театрального мистецтва та кафедрою хореографії Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова. Будучи народним артистом України, Олексій Гомон продовжував традиції своїх видатних попередників і вчителів, професійно керував балетною групою столичного укладеного хору ім.Г.Верьовки, послідовно утверджував у своїх наспівних, технічно досконалих танцях пафос глибокої людяності та духовності.

Для балетмейстера сценічна правда, - говорить О. Гомон, - це не що інше, як пошуки художнього втілення композиції, максимально наближеної до глибокого розуміння високого мистецтва. Як з недовірою вислуховую компліменти на адресу моїх робіт, вважаю, що досягнув меншого, ніж міг і хотів досягти.

Упокоївся Олексій Олександрович Гомон 28 серпня 2003 року.

Валентин САНДУЛ

1
ТРАВЕНЬ 2008

ПРИЛУКИ ФОРТЕЦЯ

Працукі. Брестьоть
Pryluky. Fortress

НОВА ФОРТЕЦЯ ДУХОВНОСТІ

На інформаційному полі України з'явився свіжий паросток – перше число часопису „Прилуки. Фортеця“.

Аби пітичного нового не вигадувати, звернемося до коротенької передмови редактора Гіорія Павлюченка: „Історично доведено, що Прилуки, як місто, почали свій рух в історію з фортеці. Спорудження фортеці дало можливість городянам боронитися від нападників, виживати і вибрати життєву перспективу наступним поколінням. За міцними мурами виростала внутрішня фортеця духу – розвивались ремесла, зводились храми. Тисячолітні традиції Прилук в обдарованих та працьовитих людях – головному багатстві міста, що своєю життєвою силою створюють у своєму часі культурний простір.“

Заявка редактора суттєва і слухна, надто нині, коли наша молода держава ніяк не мо-

же виробити національну програму духовного спасіння. Що ж стосується першого, так званого пілотного числа часопису, то він уже з перших початків заявив про себе як солідне культурологічне видання, що позбавлене будь-яких політичних виливів. І тематична наповненість, і національна тенденція, і висока літературна якість публікацій, і високого рівня поліграфія дають чудовий старт новому виданню.

Залишається знову нагадати читачам, що і цього разу не обійшлося без подлинницької участі відомого мецената Юрія Коньса, котрий забезпечив вихід першого числа часопису (сподіваємося, що він матиме тривале продовження) українською та у перекладі російською мовами. А розумне англійське вводить „Прилуки. Фортеця“ у сферу світового обігу.

Бажаємо колегам міцно тримати оборону рідної духовності у своїй фортеці!

Наш кор.

Медвежий кадуб

ВІКТОРУ ТКАЧЕНКУ – у прекрасну пору літнього відпочинку

Урочиста липнева година
Над спортивним Палацом зійшла.
Проводжас Ткаченка родина
Перед святом Петра і Павла.

Проводжас на лоно природи,
Відпочити на березі Десни.
Вожде трудився на благо народу,
Не жалів ні себе, ні казни.

Все віддав би земляцькому люду,
Пригорнув до могучих грудзей.
Тільки ми про це більше не будем,
Про це скажуть ще сотні людей.

Вони нині добра Вам бажають,
На рибалці удачі і тепла.
У відлутку В.В. проводжають
Перед святом Петра і Павла.

Нас недовго прийдеється чекати,
Знов прийдемо у гості в Жуяни,
Щоби мірною по-братськи обняти,
Передать від земляцтва улюб.

Привезем Вам липневого меду,
Заспіваєм при ясній зорі,
А ще краплі Борща і Медведя,
Щоб не з'їли Вас там комарі.

Не баріться, ми всі Вас чекаєм,
Юлі в офісі смутком зійшла.
... У відлутку вожда проводжасем
Перед святом Петра і Павла.

ОДА
НА ЧЕШТЬ НАПІВКРУГЛОГО ЮВІЛЕЮ
ВОЛОДИМИРА КОВАЛЕНКА

Ну, хто не знає нині Коваленка,
А хто його не схоче обійнять?
Він заплеті у Київ, як лелека,
Щоб в небеса Томарівку піднять.

Як всі великі, починав з малого –
Сангехік, кажуть, був він хоч куди.
Та, це з дитинства вимічений Богом,
Один за одним брав він городи.

Отaborившись в київських спецбуді,
Він поступово та невпинно ріс.
Партком, міськом і профспілкою
премудрі –
Все на собі, як кінь поклажу, ніс.

А вже як перейшов у податківці,
Відчули всі, хто вмів дати лад,
Аби перед вояками біди вівці
Не падали, як грущі в громпаді.

Він завжди скромний, тикий, наче трави
У Ріпкинському милому краю.
Та, кажуть, що живе не ради слави,
Що доло людям віддає свою.

Такий він є – в земляцтві і в родині,
Наш Коваленко з роду ковала.
Тому й прислала нас на іменини
До нього наша Сівєрська земля.

Рости ж і дій, наш друже і земляче,
Будь щедрим на дотепне слово і сміх.
Серйозна в тебе дата, та одначе
За це й чаричку випити не гріх.

Поділився медом
Петро МЕДВІДЬ

„І став княжити Володимир у Києві один. І поставив він кумири на пагорбі поза двором теремним... і приносили їм жертви, називаючи їх богами“

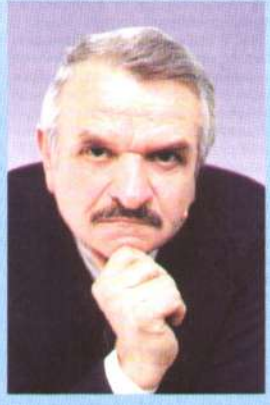
„Літопис Руський“

Земля нби і наша, але не своя,
Держава – без влади і носія;
Полю у верхи, як товариш і брат,
По крові і по духу чужай плутократ.
Чужа а тьмою мова і не наше лице,
А ми не жертвали уяви на це.
Отож і не мислиш, як і коли
Самі на поталу себе віддали –
Хай вояк у коварі в нас читав рабій,
А ти його і пильним читати не смій,
Во це неурядно ти і користь мали,
Злий вояк нам некають стократ більше зла.

А мають від того і влади, і навар:
Лисвар Червоноцвкий та
Бродський гендмар...

Три цюсть та не так –
відчуваю штуром:
Затьмарення розуму?
Рабської синдром?
Чи опурішній страх перед тьмою,
кого
Вважають великими світу свого?
Але ж і найбільший з людей, далеко,
Великим буває не сам по собі.
Кольсь висказало захоплення і жах
Стороння мале, сурожує, а прицах,
Фізіоном нездає і психологія слабе –
Відстої, як стало великам цабе.
Христос же, відвідавши свій колектив,
Не зміє показати там жодного з див,
Із нього сміявся, як з дивака –
Велике не завжди помітне зблизка...

Коротше: наварі нам Захід чи Схід?
Хіба ми самі не державний наварі?
Мі вони там лицемери і ханжі:
Про нас не подобать, хоч як їм
служи.

Кали Володимир у Києві сів,
То він самбоже жя нарбадом Русі:
Під знак Перуна стали Велес, Дажбог
І Мокша, і Хорс, і Смаргел, і Стрибог.
Затим промивив цах куцурал на хресті
Під оудою одахів і закатлий протест,
Бо це уже двадцять по тисичі літ
Наклали прокляття на тисичу літ.

Як термін минує**, того ж днів і
числа
Та ж сімка кумирів місця зайняли
У столярному граді на Книжній горі,
Де мали бути лицарі і боєцарі.
І ось уже двадцять по тисичі літ
Боги наші знов контролюють
наш світ.
Та ми і цього разу проважис мить,
Кали вони прагнули нас прихистити.

Три роки Стрибог у вітрала нам дув,
Перуна відганяв від нас горе і биду,
Смаргел семилітній відлякував зло,
А щербий Дажбог послав нам тепло:
Србляла стружками нас Мокша
з болат,
Смаргелами Хорс поставив її слід,
А Велес багатство і родам едина,
Та ось це, однак, обістається не нам:

І Велес, і Хорс, і Смаргел, і Стрибог
Тепер уже нас виставляють на торг
Десь на перехресній стисійній точці –
І то за ціну сформировані ниську,
Аби в такай світом розкрити нам суть:
Якщо ми продажис, то нас продають...
Ільба!

2

„Негоже взяти хліб у дітей і ювнати щенцям“.
Свангеліс від Матвія, ХУ, 26

Хоча ми і з богами тепер на вась-вась
І плутаєм Богу і свою іпостась***,
Міяєм личина на місці облич,
Але залишаємось тьмою, як нач,
І вояно шаркам опік та евід
В риванній на Захід, якщо не на Схід.

Там часом пройдовістис з різних племін
І поит вєсь обсіли, і вєсь Бористен****,
Присоски свої в нашу землю в'ягли,
А ми змагаємо від кабели...

Натомість пред'являть нам стільки вимог,
Що здійснення їх зложене нас у здох.
Та і тілі вимоги для нас не укаж:
Кольгості, кажуть, добре, якщо... не у нас.
Самі між собою ми знайдемо лад
І розберемося, де перод, де зад.
На те і Держава, щоб лад навести,
Аби організм не зали глустис,
Та осяглись за зожьнення наших ланів
Як від шкідливих, так і від бур'янів.
І треба, щоб кожен заглямав собі:
Среїда в суєздівській квартирі зюби.
У нашому же домі хай він любить нас,
Та і наших боів шипурати вєже час.
Слава!

*Кафізіма – (із грець, буквально – сидіння) засідання, відрправа, богослужіння.
**1988 року відізначалося тисячоліття насильницького хрещення України-Руси великим князем київським Володимиром Святославовичем.
*** Іпостась (із грець. – особа) – образ, персоніфікація чогось. Так, у християнстві Господь виступає у трьох іпостасях: Бог-Батько, Бог-Син, Бог-Дух Святий.
**** Мається на увазі Причорномор'я та Подніпров'я.

Гриць ГАЙВОД

СВІЖИЙ ГОЛОС

Катерина Петренко народилася в мальовничій історичній Качанівці, де сама природа змушує людську душу прихилитися до поезії. Перші вірші, які вона написала в 9 років, були присвячені саме любій малій батьківщині. Батьки Катерини, освічені люди, пращили їй любов до книги, поезію до знань. Вона продовжує писати і нині, вбачаючи в поезії не просто любов, а невід'ємну частину душі. Так і міцніє свіжий голос юної поетеси.

Станіслав БУШАК

Я ВСЕ Ж ТАКА

Я все ж така. А час минає,
Нещадно рається в майбуття.
Тихенько сльози витираю –
Куди несе мене життя?
Я все ж така,
Хоч все змінилось,
Усе інакше навкружі.
Чи то було, чи лиш насипало,
Як акутали мене сині?
Я все ж така,
Хоч і не хочу
Такоу бути назавжди.
А душу вітерець тріпоче –
Куди летити, життя? Зажди!
Я все ж така,
І після смерті
Згадай такою ти мене.
Мої слова такі відверті,
Хоча з роками і це мине!

ОЧІ

Блукав мій погляд безпристанку,
Схилився на постаті пусті,
Колі, мов сонце на світанку,
Побачила я очі ті!
Вони, як зрім, мене убили,
Мов наскріль струм, прийшов удар.
Де ж очі чисті ті вхопили
Той цінний і прекрасний дар?
Усе сказати без розмови,
Усе у серці прочитати
І, не промовивши ні слова,
Таємну душу показати?
Я з ними ніби захворіла,
Я заховався у них,
І вже я погляд не пустила
Від тих очей, очей твоїх!
Мені ті очі нагадали
Ранкове небо, синю даль.
Мені ті очі розказали,
Що таке радість і печаль.
І я козо тепер зустріну,
Загляну в очі... та не ти...
Шукаю погляд той єдиний,
Що надихнув мене в житті.

Привезем Вам липневого меду,
Заспіваєм при ясній зорі,
А ще краплі Борща і Медведя,
Щоб не з'їли Вас там комарі.

Не баріться, ми всі Вас чекаєм,
Юлі в офісі смутком зійшла.
... У відлутку вожда проводжасем
Перед святом Петра і Павла.

ОТЧИЙ ПОРІГ

Шеф-редактор Віктор ТКАЧЕНКО
Головний редактор Леонід ГОРЛАЧ
Засновник: товариство
"Чернігівське земляцтво" в м.Києві

Газета зареєстрована Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 06.XI.2001 р.
Рестраційне свідоцтво: серія КВ №5594
Адреса редакції: 01023, Київ, 23,
Спортивна площа, 1, тел/факс 246-74-31.

Редакційна рада:
В.В.Ткаченко, В.І.Авдєєнко,
Л.Н.Горlach (Коваленко), П.І.Медвідь,
О. Г. Олінік, В.Є.Устименко.
За достовірність фактів, точність імен та прізвищ, географічних та історичних реалій відповідають автори публікацій. Газета розповсюджується серед земляків безкоштовно.

Передрук тільки з відома видання, Рукописи не рецензуються і не повертаються. Літературний редактор Леонід Коваленко. Комп'ютерний набір Оксана Степаненко.
Верстка, дизайн Галини ЧУЙКО.
Надруковано та завершено на замовлення товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві у ВАТ "Видавництво "Київська правда" (вул. Маршала Гречка, 13).
Тираж 2000. Зам. 2166.